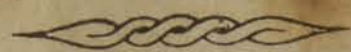

CORRIGENDA ET ADDENDA.

He whakatikanga o nga kupu he
Ki roto ki te pukapuka nei:
Me korero.

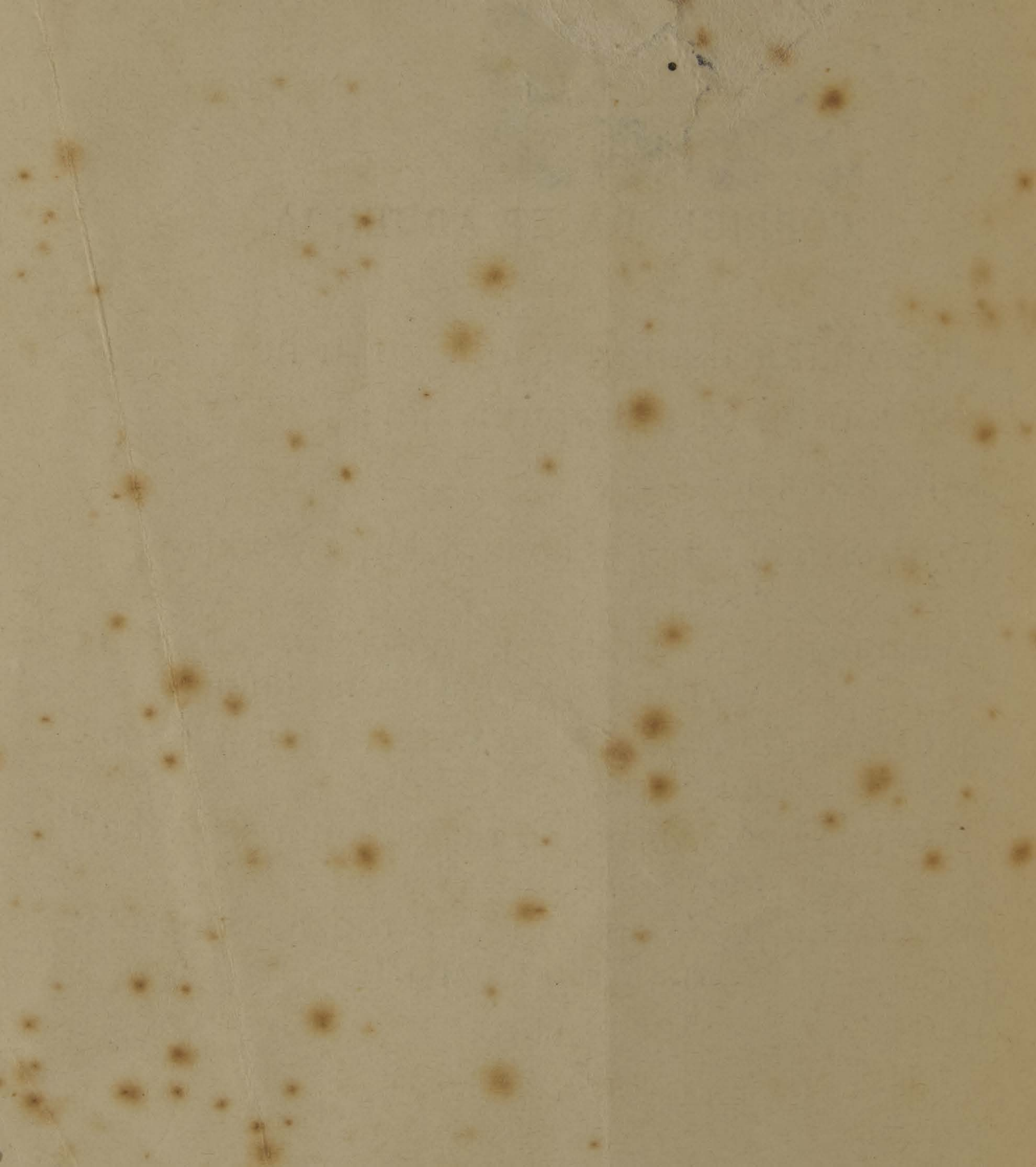
Wharangi 9, raina 3, no raro, kupu 7 “ki a” mo
“kia.”

Wharangi 11, raina 3, no raro, kupu 11
“whaimana” mo “wha imana.”

Wharangi 12, raina 8, no runga, kupu 3 “ano”
mo “ana.”

Wharangi 20, raina 9, no runga, kupu 5 “kaha”
mo “ahei.”

Wharangi 23, raina 13, no runga, kupu 6,
“uaua” mo “nana.”

KO TE KATIHIHAMA POTO,

Me tona whakamaramatanga.

MO TE HAHI O TE ATUA,

NA

DOKTOR MARTIN LUTHER.

1896.

Ko te kupu o te Atua,
Me te akoranga o Ruteri,
Kahore e pahemo! Ake ake ake.

Wanganui, N.Z.:

PRINTED BY A. D. WILLIS, GENERAL PRINTER,

1897.

[ms X-4884]

I.—KO TE UPOKO TUATAHI. KO NGA TURE KOTAHI TEKAU.

Ma te Matua ona Tamariki enei whakaako.

I.—TE TURE TUTAHI.

Aua etahi Atua ke atu mou ki mua atu i a au.

He aha tenei?

Kia wehi tatou ki te Atua a Ihowa i runga i nga mea katoa me aroha tatou me whakawhirinaki hoki ki a ia.

Eko. 20, 3; Ih. 42, 8; Wai. 14, 1; Mat. 22, 37; Hoa. 17, 3; Mat. 4, 10; Wai. 33, 8; Whkt. 3, 5; Her. 17, 5.

II.—TE TURE TUARUA.

Kei whakahuatia noatia e koe te ingoa o Ihowa o tou Atua; e kore hoki a Ihowa e mea he harakore te tangata e whakahua noa ana i tona ingoa.

He aha tenei?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua, kia kua tatou e whakahua noa i tona ingoa, he mea kanga ranei, oati teka ranei, makatu ranei teka ranei, maminga ranei mo tetahi atu hara ranei. Engari me karangatia ki a ia ki roto ki nga tukinotanga katoa, ma runga te inoi ma te whakawhetai hoki.

Eko. 20, 7; Mat. 5, 33-37; Ep. 4, 29; Hemi. 3, 9, 10; Titur. 18, 10-12; Her. 23, 31, 32; Mat. 15, 8; Mat. 7, 21; Mat. 6, 9; Wai. 50, 15, 15; Mar. 3, 5.

III.—TE TURE TUATORU.

Kia mahara koe ki te ra hapati, kia whakatapua.

He aha tenei?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua kia kua tatou e whakahawea te kupu o te Atua me te kauwhau o te kupu, engari he mea tapu hoki ia me waiho ia, he mea whakarongo, he mea whakahaere mo tatou.

Koro. 2, 16. 17; Rom. 14, 5. 6; Mahi. 20, 7; Hip. 13, 7. 17; I. Tim. 4, 4. 5; Kai. K. 5, 1; Wai. 26, 6-8; Kar. 6, 6; Hemi. 1, 22-27.

IV.—TE TURE TUAWHA.

Wakahonoretia tou papa me tou whaea, kia hua ai te pai ki a koe, kia roa ai hoki tou noho i te whenua.

He aha tenei?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua kia kua tatou e whakahawea to tatou matua me o tatou rangatira kua e homai te riri ki a ratou. Engari me whakahonore me whakarongo me mahi mo ratou ma runga te aroha ma runga te mahi ata ahua.

Ep. 6, 4. 2. 3; Rewi. 19, 3; Koro. 3, 20; Wkt. 23, 22; Ng Mah. 5, 29; I. Tim. 5, 4; Wkt. 30, 17; Titur. 27, 16; Eko. 21, 17.

V.—TE TURE TUARIMA.

Kaua koe patu !

He aha tenei ?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua kia kaua tatou e hanga tetahi mea kino tetahi whakamamaetanga ki te tinana o tetahi tangata Engari me awhina me atawhai to tatou hoa tangata i nga kino katoa e pa ana ki a ia.

Mat. 15, 19 ; Mat. 5, 21. 22 ; I. Hoa. 3, 15 ; Ep. 4, 26 ; Rom. 12, 19. 20 ; Koro. 3, 12. 13 ; Mat. 5, 25 ; Ih. 58, 7 ; Hip. 13, 16 ; Mat. 5, 7. 9 ; Ken. 9, 6 ; Mat. 26, 52.

VI.—TE TURE TUAONO.

Kaua koe e puremu.

He aha tenei ?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua, kia whakamatea katoa nga hiahia e haere ana ki te puremu, ko te hiahia ranei ko te kupu ranei, Otira kia haere harakore, kia whai whakaaro tatou, kia noho tika hoki, kia aroha te tane te wahine ki a raua ano.

Mat. 5, 27. 28 ; Mat. 15, 19 ; Ep. 5, 3. 4 ; Koro. 3, 5. 6 ; Mat. 19, 9 ; Wai. 51, 10 ; Wkt. 23, 31-33 ; I. Tim. 2, 9 ; I. Kori. 16, 18 ; II. Tim. 2, 22 ; Wkt. 1, 10 ; Hip. 13, 4 ; I. Kori. 6, 9. 10.

VII.—TE TURE TUA WHITU.

Kaua koe e tahae!

He aha tenei?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua, kia kaua tatou e tangohia te moni te taonga ranei o tetahi tangata, ma runga te hanga teka ranei ma runga te tinihanga ranei. Engari he hoa mana ki te whakatupu ki te tiaki i ana taonga.

Mat. 15, 19; Wkt. 23, 5; I. Tehar. 4, 6; Rewi. 19, 35. 36; Wkt. 28, 8. 29, 24; Wai. 37, 21; Her. 22, 13; Hemi. 5, 4; II. Teha. 3, 10-12; I. Hoa. 3, 17; Mat. 5, 42; I. Kori. 6, 9. 10.

VIII.—TE TURE TUA WARU.

Kaua e whakapae teka ki tou hoa!

He aha tenei?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua, kia kaua tatou e korero teka ma runga te tinihanga kaua e tuku tangata, kaua e ngau tuara, kaua e whakakino tona Ingoa. Engari wawao tona harakoretanga kia korero te pai mona me rapu kia kite tona harakoretanga.

Ehe. 8, 17; Mat. 15, 19; Ep. 4, 25; Wkt. 11, 13; Hemi. 4, 11; Wai. 50, 16. 19-22; Ruka 6, 37; Whkt. 17, 15. 19, 5. 31, 8. 9; I. Kori. 13, 7; Mat. 5, 37; Mat. 18, 15-17; Wai. 15, 2. 3. 5; Wkt. 12, 22; Wai. 5, 6.

IX.—TE TURE TUAIWA.

Kaua koe e hiahia ki te whare o tou hoa !

He aha tenei ?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua, kia kaua tatou e rapu ma runga te hiangatanga kia riro mai te taonga tupu, te whare ranei o tetahi tangata ki a tatou a kaua e matai ki ona rawa ; Engari he hoa tiaki mana kia pumau ano tona taonga ki a ia.

Ih. 5, 8 ; I. Tim. 6, 6-10 ; Mat. 23, 14 ; Kar. 5, 13 ; Pir. 2, 4.

X.—TE TURE TEKAU.

Kaua koe e hiahia ki te wahine o tou hoa, ki tona pononga tane ranei, ki tona pononga wahine ranei, ki tona kau ranei, ki tona kaihe ranei ki tetahi mea ranei a tou hoa.

He aha tenei ?

Kia pera to tatou wehi me to tatou aroha ki te Atua, kia kaua tatou e hiahia ki te hoa o tetahi, he tane ranei, he wahine ranei, kaua hoki e hiahia ki tona pononga tane ranei, wahine ranei, ki tona kararehe ranei, he mahi kukume atu, whakapatipati atu ranei whakaneke ke atu ranei e ta ratou rangatira, Engari me tohe atu me whakatupato

i a ratou kia noho pai kia mahi marie ki o ratou hoa ki o ratou rangatira.

Rom. 13, 9 ; Rewi. 19, 2 ; Mat. 5, 8 ; Hemi. 1, 15.

ME PEHEA TE KI O TE ATUA MO ENEI TURE ? KOIA ANA TANA KI.

Ko Ihowa hoki ahau ko tou Atua, he Atua hae e mea ana i nga hara o nga matua kia tau iho ki nga tamaraki, a te toru te wha ra ano o nga whakatupuranga o te hunga e kino ana ki a au e whakaputa aroha ana hoki ki nga mano, ki te hunga e aroha ana ki a au, a e whakarite ana i oku ture.

He aha tenei ?

He kupu whakatupato tenei na te Atua, no te mea ka nui rawa tona riri ki te hunga e takahia ana ki runga ki ana ture. Koia tatou me wehi kia kaua tatou e whakanoatia to ana ture. Otira ka homai ano ia he atawhai, he pai ki te iwi katoa e whakarite ana i enei ture, mo reira me aroha hoki tatou me whakawhirinaki ki a ia kia pai te whakarite i ana ture. Ehe. 18, 20.

Ken. 8, 21 ; Wai. 143, 2 ; Ih, 64, 6 ; Rom. 8, 3. 4 ; Kai K. 7, 20 ; Rom. 7, 14 ; Pir. 3, 12 ; Hem. 2, 10. 4, 17 ; Rom. 3, 20 ; Kar. 3, 24 ; Wai. 119, 9. 105 ; I. Hoa. 3, 4. 8 ; Rom. 5, 12 ; Ep. 2, 3 ; Wai. 51, 17 ; Hoa. 3, 16 ; I. Kori. 12, 3 ; Koro. 3, 17 ; Mat. 5, 16 ; Hemi. 2, 17. 18 ; Ep. 2, 8.

II.—KO TE UPOKO TUARUA. TE WHAKA- PONO.

Ma te Matua ona tamariki enei whakaako.

I.—KO TE OROKOHANGA MAI.

E whakapono ana ahau ki te Atua ki te Matua kaha rawa, ko ia te Kai-hanga o te rangi o te whenua.

He aha tenei ?

Ka whakapono ano ahau na te Atua a Ihowa ahau i hanga me nga mea katoa i te ao. Nana i homai te wairua me te tinana, nga kanohi me nga taringa a nga wahi katoa. Nana hoki te matauranga me te hinengaro o aku tinana a tiaki tonu a taea noatia ki tenei ra. Nana hoki nga kakahu me nga kai katoa, nana te nohoanga me te kainga, nana hoki taku hoa me nga tamariki, me te whenua, te kararehe hoki moku me aku taonga katoa, nana kanui te ranea o nga mea pai katoa ka matea ai ahau mo taku tinana mo taku ora hoki i nga ra katoa nana te wawao, te tiaki tonu hoki i a au, kei pa mai tetahi kino kia a au. Kahore rawa aku pai me aku tika; he mahi tohu, he mahi atawhai nana kia au me te matua pai ki ana tamariki. Mo reira me whakamoemiti atu tonu ahau me whaka-

whetai ki a ia, me whakarongo me haere tonu hoki ahau ki runga ki ana whaka-haunga.

He korero pono tenei.

Hap. 2, 4; Hip. 11, 1; Kar. 5, 6; Wai. 104, 24; Hip. 11, 3; Wai. 91, 11-12; Hip. 1, 14; Hura. 6; Ken. 1, 26, 27; Mahi. 17, 27-28; Wai. 145, 15. 16; Mat. 10, 29. 30; Wai. 33, 13-15; Ken. 50, 20. 32, 10.

II.—KO TE WETEWETETANGA.

E whakapono ana ahau ki a Ihu Karaiti ano hoki, ko tana Tama kotahi, ko to tatou Ariki ia, I whakatangatatia nei e te Wairua tapu, I whanau i te Wahina i a Meri, I whakamamaetia i te wa i a Ponotio Pirato, I ripekatia, i mate, i tanumia, I heke atu ki te reinga. No te toru o nga ra i ara ake ai ia i te mate, A ka kake atu ki te rangi. Tera te noho i te ringaringa matau o te Atua, o te Matua kaha rawa. Ka hoki mai ano ia i reira ki te whakarite whakawa, mo nga tangata ora, mo nga tangata mate.

He aha tenei?

Ka whakapono ano ahau, he Atua rawa ia a Ihu Karaiti i whakatupuria i te Atua te Matua, kahore rawa ana timatanga. He tangata rawa hoki ia, Kua whanau tangata

mai ia e te Wahina i a Meri, ko ia taku Ariki. Ko ahau he tangata hara, kino rawa, ngaro rawa, kua oti ahau te kanga; nana ahau i hokona, i whakaorangia i aku hara katoa; i hokona ahau e ia, i wetekina hoki ahau i te mate me te kaha me te hae a Hatana, ehara ia te hiriwa. te koura ranei te utu, engari ko ana toto tapu utu nui me tona mamaetanga me tona mate rawa nui i runga i tona harakoretanga; koia tenei te utu, kia meinga ahau he taonga mana. Kia noho tonu hoki ahau ki roto ki tona Rangatiratanga mutunga kore, hei whakapononga ki a ia ki runga ki te tika, ki te harakore, kia hari rawa. Kia rite hoki ki a ia kua ara ake ai i te mate, whaimana tonu, ora tonu ake ake ake. He korero pono tenei.

Rom. 9, 5; Mat. 1, 21; Mahi. 4, 12; Her. 23, 6; I. Hoa. 5, 20; Hoa. 1, 18; Wkt. 8, 22-23; Hoa. 1, 1. 2. 3; Hoa. 10, 30; Mat. 18, 20. 28, 18. 20; Koro. 2, 3; Hoa. 5, 23; I. Tim. 2, 5. 6; Ruk. 24, 39; Hoa. 1, 14; Ih. 9, 6; I. Hoa. 1, 7; Kar. 4, 4. 5; Ruk. 9, 56; Titu. 18, 15; Ih. 53, 4. 5; I. Hoa. 2, 1-2; I. Pita. 2, 24; Hoa. 18, 36; Pir. 2, 5-8; Ruk. 1, 35; I. Pit. 1, 18. 19; Hip. 2, 14. 15; Mat. 18, 11; II. Kori. 5, 15; Pir. 2, 9-11; I. Pita. 3, 18. 19; I. Kori. 15, 17. 18; Rom. 4, 25; Hoa. 11, 25. 26; Wai. 68, 18; Ep. 1, 20-22; Mahi. 17, 31; I. Teha. 4, 16; II. Kori. 5, 10; II. Pit. 3, 10; Mak. 13, 32.

III.—KO TE WHAKATAPUNGA.

E whakapono ana ahau ki te Wairua tapu ; ki te hahi tapu puta noa i te ao ; Ki te Kotahitanga o e Hunga tapu ; Ki te Murunga hara ; Ki te Aranga mai o te tinana, me te ora tonu.—Amine.

He aha tenei ?

Ka whakapono ana ahau e kore rawa e tae ahau te whakapono te haere atu ranei ki a Ihu Karaiti ki taku Ariki na taku matauranga na taku kaha ranei. Otira na te Wairua tapu ahau i karangatia i runga i te rongopai. Nana ahau i whakamaramatia ki ona homaitanga, i whakatapua, i tiakina ahau nana i te whakapono tika. Ka rite hoki me tana karangatanga o te hunga whakapono i te ao katoa, ka huihui ano ka whakamarama ano ka whakatapu hoki ki roto ki te whakapono tika kotahi tonu a pupuri noa ki a Ihu Karaiti. Ki roto ki tenei huihuinga o te hunga whakapono ka homai ano ia he murunga hara he mea ranea i tenei ra i tenei ra moku me te hunga whakapono katoa ; A a te ra whakamutunga ka whakaarahia ahau e ia i te mate me nga tupapaku katoa. A ka homai ia ki a au ki te hunga whakapono katoa hoki ki roto ki a Ihu Karaiti he oranga tonutanga. He korero pono tenei.

(1) Mahi. 5, 3. 4; Wai. 139, 7-12; Wai. 33, 6; Hop. 33, 4; Hoa. 14, 16. 17; I. Kori. 6, 11; I. Kori. 3, 5; I. Kori. 2, 14; II. Tim. 1, 9; I. Pita. 2, 9; II. Kori. 4, 6; Hip. 12, 14; I. Pita. 1, 5.
 (2). Ep. 2, 19-22. 5, 25-27. 1, 22. 23. 4, 3-6; Ruk. 17, 20-21; Rom. 8, 9; Hoa. 8, 31. 32; Mat. 10, 32. 33; II. Kori. 6, 14-18; Rom. 16, 17; Wki. 2, 10. (3). Wai. 130, 3. 4; Rom. 3, 22-25; Rom. 8, 38. 39. (4.) Hop. 19, 25. 26; Hoa. 5, 28. 29; Ran. 12, 2; Pir. 3, 20. 21. (5). Mat. 25, 46; Hip. 13 14; Wki. 21, 4; I. Hoa. 3, 2; Wki. 14, 13; Rom. 8, 18; II. Kori. 9, 6; —Ep. 1, 3-6; Rom. 8, 28-30; Hoa. 6, 40; I. Tim. 1, 15. 16; Mat. 22, 14. 23, 37; Hoh. 13, 9; —Ruk. 16, 23. 24. 12, 47. 48; Ih. 66, 24; Wkt. 11, 7; Mat. 7, 13. 14; Hip. 9, 27; Wki. 14, 13.

III.—KO TE UPOKO TUATORU. KO TE INOINGA O TE ARIKI.

Ma te Matua ona tamariki enei whakaako.

TE TIMATANGA.

E to matou Matua i te rangi.

He aha tenei?

E hiahia ana te Atua a Ihowa te kukume i a tatou ki a ia, kia whakaponu pu tatou he Matua aroha ia ma tatou, a he tamariki tika tatou ano mana. Mo te mea kia kaua tatou e matakū ki te karanga atu ki a ia, engari kia maia ki te ngakau nui o tatou karanga me nga tamariki pai ki a ratou Matua aroha.

Wai. 10, 17; Ih. 65, 24; Pir. 4, 6; Ruk. 11, 13; I. Hoa. 5, 14; I. Tim. 2, 1-3; Hoa. 16, 23; I. Tim. 2, 8; Mat. 6, 6-13; Ruk. 11, 2.

TE KUPU TUATAHI.

Kia tapu tou Ingoa.

He aha tenei?

He mea tapu ano ia te Ingoa o te Atua koia ano; Otira ka inoi tatou kia whakatapu tatou ano i tona Ingoa.

Me pehea tenei ka puta ai?

Kia rite te kauwhautanga me te whakaako ki ta te Karaipiture, ko ta tatou mahi ko ta tatou haere kia tapu ana, ano he tamariki o te Atua. Homai he kaha ki te whakarite tenei e te Matua pai i te rangi. Otira ko te tangata nei e rere ke tana whakaakoranga ka peka ke hoki tana mahi, he kai whakahua noa tena te ingoa o te Atua a Ihowa me tiakina tatou, e te Matua aroha kei pera tatou ki enei.

Hoa. 17, 17; Ehe. 22, 26; Rom. 2, 23. 24; Wai. 50, 16. 17.

TE KUPU TUARUA.

Kia tae mai tou Rangatiratanga.

He aha tenei?

Ka tuku ano e te Atua i tana Rangitiratanga, kia haere mai motu ke i to tatou inoi; Otira ma tenei kupu ka inoi tatou kia tuku mai hoki ia tena ki a tatou.

Me pehea tenei ka putu ai?

Me e homai te Matua i te Rangi tana Wairua tapu ki a tatou kia whakapono tatou ki tana kupu tapu he mea na tona aroha noa; kia tika rawa, kia tapu hoki to tatou ora, ki konei ki tua iho ki tua iho. Ake, ake, ake.

Koro. 1, 12-14; Ruk, 12, 32; Wai. 119, 38; Rom. 14, 17. 18; Ruk. 22, 32; Hemi. 5, 19. 20.

TE KUPU TUATORU.

Kia meatia tau e pai ai ki runga ki te whenua, kia rite ano ki to te rangi.

He aha tenei?

Ko te hiahia pai, te hiahia aroha noa o te Atua ka puta tonu motu ke i to tatou inoi. Otira ka inoi tatou kia meatia e tatou hoki tana i pai ai.

Me pehea tenei ka puta ai?

Me he mea ka whakahinga ka whakaware ranei e te Atua nga hiahia me nga runangatanga katoa o nga hoa riri e kore e pai ai kia puta mai te whakatapunga o tana Ingoa me tana Rangatiratanga hoki. Ara ko ta te Rewera ko ta te ao nei me ta tatou ngakau kino hoki e pai ai. A ka whakakaha hoki tatou e ia ki te whakapono, ki ana kupu, ka tiaki ka pupuri tonu hoki a taea noatia ki te mutunga. Ko tana hiahia pai rawa atu tenei.

Wai. 143, 10; I. Hoa. 2, 15-17; Ken. 4, 7; Hoa. 13, 35; Wai. 103, 21.

KO TE KUPU TUAWHA.

Homai ki a matou aianeī he taro ma matou mo tenei ra.

He aha tenei?

Ka homai ano te Atua he kai hoki mo nga tangata kino katoa, ahakoa kahore he inoi. Otira ka inoi tatou i roto i tenei kupu mana tatou whakamohiotia ko ia anake te kai homai, kia tangohia atu tatou ana mea pai katoa ma runga te whakawhetainga.

He aha te tikanga o te kupu nei: He taro mo tenei ra?

Ko nga mea katoa mo te oranga o te tinana mo te pupuri o tenei oranga, mo te tiakitanga, me te maunga rongu ki tenei ao. Ara, nga mea kai, nga mea kakahu katoa me nga rawa, ko nga hoa aroha me nga tamariki, nga rangatira tika nga hoa tata pono me era atu taonga mo tenei oranga

Wkt. 30, 7-9; Mat. 6, 34. 5, 45; Wai. 127, 1. 2; I. Kori. 4, 7; I. Tim. 4, 3-5; Wai. 128, 1. 2.

TE KUPU TUARIMA.

Murua o matou hara, me matou hoki e muru nei i o te hunga e hara ana ki a matou.

He aha tenei?

Ka inoi tatou ki te Matua i te rangi kia kua ia e whakakahore to tatou inoinga he mea ki te whakaaro ki o tatou hara, kua hara hoki tatou ki tana aroaro kahore e tika ana tatou ki te tetahi mea pai, e inoi ai. Otira kia homai noa ano ia nga mea katoa he meatanga na tana aroha noa, ka hara maha tatou ki a ia i nga ra katoa, ko te whiunga ano to tatou utu tika; mo reira me murua rawa hoki tatou nga hara o nga tangata a me mahi atawhai kinga hoa riri.

Wai. 32, 5. 6; Wai. 19, 12; Mat. 5, 23-26; Ruk. 7, 47; Wai, 119, 32.

TE KUPU TUAONO.

Aua hoki matou e kawea kia whakawaia.

He aha tenei?

Kahore tetahi tangata e whakawaingia e te Atua. Otira tenei te mea e inoi nei tatou mana tatou e tiaki mo te whakawai ta te Hatana, ta te ao nei, me ta tatou ngakau kino ranei, kei tinihangatia tatou i ena ki te whakapono teka, ki te whakapohehe ranei ki tetahi atu kino ranei. A ki te pa tetahi whakamatautauranga ki a tatou i enei hoa riri, kia hinga, kia taea ratou e tatou.

Wai. 139, 23. 24; Mat. 18, 6. 7; Hemi, 1, 13. 4, 4; Hoa. 15, 19.

TE KUPU TUAWHITU.

Engari whakaorangia matou i te kino.

He aha tenei ?

Ko te huihuinga tenei o nga inoinga katoa, me te Matua i te rangi tatou e tiaki e whakaorangia hoki i nga kino katoa o te tinana, o te wairua, o te taonga, o te honore hoki. A ka tata mai te mutunga o to tatou noho ki tenei ao kino, kia homai ia he mate pai, kia riro atu tatou i tenei awaawa o te atarangi o te mate, ki roto ki tona rangi pai rawaatu, ki reira e noho tonu ai ki a ia.

Hopa. 5, 19 ; Wai. 91, 14-16 ; Ruk. 2, 29-32 ; Rom. 7, 24 ; Mahi. 14, 22.

TE MUTUNGA.

Nou hoki te rangatiratanga, te kaha me te kororia. Ake, ake, ake.—Amine.

He aha te tikanga o te kupu nei ?

Kia mohio rawa ahau ahuaureka rawa enei kupu inoi ki te Matua i te rangi a ka whakarongo ia, nana ano hoki tatou i whakaakona kia pera te inoi, he kupu whakaari nana hoki kia whakarongo mai. Amine ! Amine. Ko tana tikanga tenei ; Ae ! ae ! ka meatia tonu ia.

Mak. 11, 24 ; Mat. 18, 19 : Wai. 50, 15 ; Ih. 65, 24 ; Hemi. 5, 16-18 ; Mat. 7, 7. 8 : Rom. 12, 12 ; Tangi. 3, 26. 31-33 ; Ih. 54, 7. 8.

IV.—KO TE UPOKO TUAWHA.

Ko te Hakarameta o te Iriiringa Tapu. Ma te Matua ona tamariki enei whakaako.

KO TE TUATAHI.

He aha te Iriiringa?

Ko te iriiringa ehara kau he wai noa; otira he wai ki roto ki te whakahaunga o te Atua honoa rawa ki ana kupu.

Tehea tenei kupu o te Atua?

Ko te kupu o te Karaiti a to tatou Ariki ki te mutunga o Matiu. Na haere koutou, meinga hei akonga nga iwi katoa iriiria i runga i te ingoa o te Matua, o te Tama, o te Wairua Tapu.

I. Kori. 4, 1; Mahi. 22, 16; Hip. 10, 22; Mat. 3, 11; Mat. 28, 19.

KO TE TUARUA.

He aha te mahi me te homaitanga o te Iriiringa?

Ko tana mahi koia tenei; ka murunga hara, me te whakaorangia i te mate me te rewera, me te homaitanga hoki o te oranga tonutanga ki te hunga katoa e whakapono ai ki te ki, me te kupu whakaari atu o te Atua.

Tehea tenei kupu whakaari o te Atua?

Koia tenei te kupu o te Karaiti o to tatou Ariki ki te mutunga o Maka; ko ia, e whakapono ana a ka oti te iriiri, ka whakaorangia; na, te tangata e kore e whakapono, ka meinga kia mate.

Mak. 16, 15; Kar. 3, 26. 27; Mahi. 2, 38. 22, 16.

TE TUATORU.

Na te aha e ahei ranei te wai kia whakaputa enei mea nui?

Ehara ia te kaha i te wai. Engari ki te kupu o te Atua i honoa ki tenei wai; me te whakapono hoki e whakawhirinaki ki taua kupu i te wai, ki te kahore te kupu o te Atua, he wai noa ia (te wai) a kahore he Iriiringa; otiia ka honoa te kupu o te Atua, he wai Iriiri ia, he wai atawhai ora, he horoinga o te whanautanga hou i roto i te Wairua tapu, me ta Paora hoki i ki mai ki a Taituha: Upoko 3. I whakaorangia ai tatou e ia, he meatanga na te horoinga o te whanautanga houtanga, na te whakahoutanga a te Wairua tapu. I ringihia nuitia mai nei e ia ki runga ki a tatou, he mea na Ihu Karaiti na to tatou kai whakaora kia whakatikaia ai tatou e tona aroha noa, kia whiwhi ai ki te taonga, ara ki te oranga tonutanga e tumanakohia atu nei. He korero pono tenei.

Taituha. 3, 4-7; I. Kori. 15, 55-57; I. Pita. 3, 20. 21; Koro. 1, 12-14; Hoa, 3, 5. 6: Rom. 8, 14; Ih. 54, 10.

TE KUPU TUAWHA.

He aha te tikanga o tenei Iriiringa i te wai?

Koia tenei, kia mate te Arama tawhito kei roto ki a tatou i nga ra katoa i te ripenetanga; Ara, te hara me te hiahia kino. A kia puta, kia ara ake te tangata hou, kia noho tonu ai ia ki te aroaro o te Atua ki runga ki te tika, ki te harakore hoki.

Kua oti te tuhituhi mo tenei kei hea?

Ka ki mai a Paora kei a Roma i te upoko tuaono: Na kua tanumia ngatahitia nei tatou me te Karaiti i te iriiringa ki roto ki te mate; kia rite ai ki a te Karaiti i whakarahia ake nei i te mate e te kororia o te Matua, whaihoki ko tatou kia haere i roto i te houtanga o te ora.

Ep. 4, 22; Koro. 3, 10; I. Pita. 3, 21; Rom. 6, 3-6; Koro. 2, 11. 12; Mak. 10, 14; Mat. 28, 19; Mat. 18, 10. 11; Hip. 11, 6; Mat. 18, 16.

V.—KO TE UPOKO TUARIMA.

I.—TE MAHI O NGA KI.

Ma te Matua ona tamaraki tenei whakaako.

He aha te mahi o nga ki? Ko ia te mana o te Hahi i homai ai e te Karaiti ki a ia ake hei muru hara mo te tangata ripeneta ai me hei whakamau hara mo te tangata ripeneta kore, tae noa ki te ripeneta.

I tuhituhia tenei kei hea?

Ka ki mai a Ihu Karaiti kei a Hoani: Upoko 20. I tonoa nei ahau e te Matua, a ka tonoa ano hoki koutou e ahau. Ka korerotia tenei, ka whakaha mai ia a ka mea ki a ratou. Kia riro atu te Wairua Tapu i a koutou. Ki te whakarerea noatia atu e koutou nga hara o etahi tangata, ka whakarerea o ratou a ki te whakamaua o etahi e koutou, ko mau ano.

Hoa. 20, 21-23; Ruk, 10, 16; II. Kori. 5, 20; Mat. 16, 19-18, 18.

He aha ka whakapono koe ki enei kupu?

Ka whakapono ano ahau he mea taketake tonu i te rangi te mahi o nga minita o Ihu Karaiti kua karanga hei mahi minita, he meatanga no tona whakahau; ara: me pei atu nga tangata hara, pakeke tonu, ripeneta kore, a me wewete hoki nga tangata ripene-

ta, hiahia ana te whakapai o ratou ara, o ratou mahi hoki: me pera i meatia tenei e to tatou Ariki a Ihu Karaiti ano.

Mak. 2, 7; II. Kori. 2, 10; Ih, 26, 10; I. Kori. 5, 11. 13; Mat. 18, 15. 17.

II.—HE AKORANGA MO TE WHAKINGA HARA.

He aha te whakinga hara?

E rua nga mea ki roto ki te whakinga hara, ara kia whakina a tatou hara a kia tango atu ki te murunga hara e te kai muru hara, te minita ranei me e te Atua ake; a kahore rawa e nana, engari whakapono tonu, no reira kua murua o tatou hara ki te aroaro o te Atua i te rangi.

Ehea nga hara hei whakina e tatou?

Ki te aroaro o te Atua, tika tonu, kia whakina nga hara katoa, nga hara puku ano hoki, me i pera i te inoinga o te Ariki. Otiia ki te aroaro o te minita; me whakahua nga hara mohio anake, nga hara e pehi ana ai i te ngakau.

Wai. 32, 3-5. 51; Wkt. 28, 13; Wai. 19, 12; Mat. 5, 23-25; Hemi. 5, 16; Wai. 130.

Ehea enei?

Me whakamatauria i a koe ake me o mahi ou whakaaro, ou kupu, ou hiahia ranei ki nga ture kotahi tekau o te Atua me tirohia atu te tangata ki tona ara, ki tona ara, i tona

wahi, i tona wahi me he Matua ia, he tamaiti ranei, he rangatira, he pononga ranei, kia kite he aha ona he ki te Atua, ki tona mahi whakataute ranei ki tetahi tangata ranei.

II. Kori. 13, 5; Kara. 6, 4; I. Kor. 11, 28.

HE WHAKINGAHARA MO KATOAA.

(1.) E te Atua kaha rawa, e te Matua atawhai he tangata hara rawa ahau e whaki nei aku hara me aku he katoa kua whakariria koe e ahau a ka tika nga whiunga katoa moku i tenei wa a ake ake ake. Otira kanui taku pouri a e ripeneta nei ahau Tohungia ki a au, atawhaitia ki a au ki te tangata hara ki te whakaaro ki tou aroha noa tonu, mo te mamaetanga harakore, mo te mate rawa o tou tamaiti aroha a Ihu Karaiti. Amine.

(2.) E te Matua atawhai, kaha rawa; kua he matou, kua marara ke atu i o ara me te hipi ngaro. Kua uru matou i nga hiahia, i nga mea pokenoa a o matou ngakau. Kua tutu matou ki au ture tapu ko nga mea tika kua kapea e matou; mahia iho ko nga mea kihai i tika kia mahia. Kahore he wahi ora i a matou. E Ihowa tohungia matou, te hunga pouri rawa i te hara. E te Atua, tohungia matou, e waki nei i o matou hara. Whakarahia matou e ripeneta nei. Kia rite hoki

ki au kupu, i korerotia ki te tangata e Ihu Karaiti, e to matou Ariki. Tukua mai hoki. E te Matua tohu, mona i mate; Kia tapu, kiatika, kia marie tonu ta matou noho a muri ake nei, a mate noa kia whakakororiatia ai tou Ingoa tapu. Amine.

Wai. 6. 32. 38. 51. 130. 103.

VI.—KO TE UPOKO TUAONO.

Kote Hakarameta o te Aata!

KO TE TUATAHI.

He aha te Hakarameta o te aata.

Ko ia tenei: Ko te tinana rawa me te toto rawa o to tatou Ariki a Ihu Karaiti. Kua whakaturia e te Karaiti mo nga Karaitiana, ki te taro, me te waina hoki, hei kai, hei inu ano.

Kua oti te tuhituhi tena kei hea?

Ko te mea tenei i tuhituhia e nga kai kauwhau tapu a Matiu, a Maka, a Ruka, a Paora hoki. I tangohia te taro e to tatou Ariki e Ihu i taua po i tukua ai ia. A ka mutu te whakawhetai, ka whawhati, na, ka hoatu ki ana akonga a ka mea: Tangohia, kainga, ko toku tinana tenei, ka hoatu ana mo koutou, meinga tenei hei whakamaharanga ki a au.

I peneitia ano ka mau ia te kapa i te mutunga o te hapa a ka mutu te whakawhetai ka hoatu kiaratou i mea ia. Inumia tetahi wahi o tenei e koutou katoa: ko tenei kapa te kawenata hou i runga i oku toto; e ringihia ana mo koutou hei murunga hara meinga tenei i nga inumanga katoa hei whakamaharatanga ki a au.

Mat. 26, 26-28; Mak. 14, 22-24; Ru. 22, 19. 20; I. Kori. 11, 23-25; I. Kori. 10, 21; I. Kori. 10, 16.

KO TE TUARUA.

He aha te homaitanga ki tenei kainga me tenei inumanga?

E whakakitea mai ia e tenei kupu ki a tatou: E hoatu ana, me ringihia ana mo koutou hei murunga hara! Ara: ka hoatu ano i roto i te Hakarameta nei ki a tatou he murunga hara me te oranga tonutanga, he meatanga na tenei kupu.

I. Kori. 10, 21, 11, 26.

KO TE TUATORU.

E ahei no tenei kai me tenei Inumanga kia whakaputa i ena mea nui?

Ehara ia te kaha ki te kai nei ki te inu ranei. Engari ki tenei kupu e tu ana ki reira: E hoatu ana me ringihia ana mo koutou *hei murunga hara!* Ko te mea nui rawa tenei kupu i te Hakarameta hei te

kainga me te inumanga. Ko te tangata e whakapono ana ki tenei kupu he murunga hara tona.

KO TE TUAWHA.

Kowai e tikangatia hei tenei kai me tenei Inu?

Ka pai te nohoanga pukutanga me te whakapaingia o te tinana. Otira koia tena tikangatia rawa, te tangata e whakapono ana ai ki tenei kupu: E hoatu ana me ringihia ana *mo koutou* hei murunga hara! Na, te tangata e kore e whakapono ki tenei kupu, tena ke rawa me he rawa! Ko tenei kupu *mo koutou* e rapu ana he ngakau whakapono tonu.

Kar. 3, 15; Hoa. 6, 54. 53; Wai. III, 4; I. Kori. 10, 17. 12, 13; Wai. 22, 26; Rom. 8, 1; Ih. 42, 3; I. Kori. 11, 27-29;—Kia Katoa e Kai e inu; Hip. 10, 11. 12. 14. 10, 18. 9, 22;—Mat. 7, 6; I. Kori. 11, 28; Mat. 5, 23-26; I. Kori. 11, 26. 10, 12.

Mutunganga.

VII.—TAPIRITANGA.

I.—HE INOI MO TE ATA.

Ki te ara ake koe i te ata i te moe kia whakapai mai koe ki te tohu o te ripeka tapu me ki:

Kia mahi tohu e te Atua, te Matua, te Tama, me te Wairua tapu. Amine.

Imuri i enei mea ka hinga iho ki nga turi e tu ana ranei koe : kia inoi atu e koe te whakapono me te Inoinga o te Ariki me tenei Inoinga atu.

Ara. E toku Matua i te rangi nau ahau i tiaki i te po, kahore hoki tetahi hara me tetahi kino i pa mai ki a au, no reira ahau ka whakapai atu ki a koe, ki runga ki te Ingoa o Ihu Karaiti tou Tama aroha. Ka inoi atu ahau ki a koe, me tiakina hoki i a au i tenei rangi, kei pa mai tetahi hara me tetahi kino ki ahau, kia tika taku mahi ki to aroaro. Ka tuku hoki ahau toku wairua me te tinana ki raro ki ou parirau, me tonono tou anahera tapu he hoa mo hoku, kei tata mai te hoa riri ki a au. Amine.

II.—HE INOI MO TE AHIAHI.

Ki te haere koe i te ahiahi ki te moe, kia whakapai mai koe ki te tohu o te ripeka tapu me ki :

Kia mahi tohu e te Atua te Matua, te Tama me te Wairua tapu. Amine.

Imuri iho i enei mea, ka hinga iho ki nga turi e tu ana ranei koe ; kia inoi atu e koe te whakapono me te Inoinga o te Ariki me tenei Inoi atu :

E toku Matua i te rangi nau ahau i tiaki i atawhai hoki i tenei rangi, no reira ahau ka whakawhetai atu i a koe ki runga ki te

ingoa o Ihu Karaiti tou Tama aroha ka inoi atu ahau ki a koe, me murua aku hara katoa, i hara nei ahau me tiakina me atawhai hoki i a au i tenei po. Ka tuku hoki ahau to oku wairua me te tinana ki raro ki ou parirau, me tonono tou anahera tapu he hoa mo oku, kei tata mai te hoa riri ki a au. Amine.

III.—HE INOI MO TE KAI.

Te hunga katoa i roto i te whare kia korotuhi te ringaringa, e tu ra i te aroaro o te tepara me ki :

E te Ariki! e tatari ana ki a koe nga kanohi o te katoa : a e hoatu ana e koe ta ratou kai i te wa e tika ai. Te whakatuwheratanga o tou ringaringa, makona tonu i a koe te hiahia o nga mea ora katoa.

I muri iho ki te pai hoki : te inoi o te Ariki me tenei inoi atu :

E te Atua te Ariki te Matua i te rangi, nau tenei kai i homai he mea atawhai nau me manaaki ia hei Oranga mo matou tinana mo Ihu Karaiti to matou Ariki. Amine.

Wai. 145. 104.

IV.—HE WHAKAWHETAI MO TE KAI.

I peneitia i te mutunga o te kai kia korotuhi te ringaringa, e tu ra i te aroaro o te Tepara me ki :

Whakawhetai atu ki a Ihowa, e pai ana hoki ia; e pumau tonu ana hoki tana mahi tohu. Ko ia te kai hoatu i te kai ma nga kikokiko katoa. E hoatu ana e ia he kai ma te kararehe ma nga pi rawena ina tangi. E kore ia e ahuaureka ki te kaha o te hoiho: e kore ia e manoko mai ki nga waewae o te tangata. E manoko mai ana a Ihowa ki te hunga e wehi ana i a ia ki te hunga e tumanoko atu ana ki tona aroha.

Imuri i enei mea, te inoi o te Ariki me tenei inoi atu.

Ka whakamoemiti atu ki a koe e te Ariki e te Atua i te rangi ki runga ki te Ingoa o Ihu Karaiti to matou Ariki, mo to atawhai mo to painga katoa ki a matou, ka ora tonu koe, waimana tonu ake ake ake. Amine.

V.—ETAHI WHAKATAUKI.

Mo nga mahi whakataute o nga Karaitiana.

1. Mo nga Pihopa, me nga kai kauwhau me nga minita.

I. Tim. 3, 2. 3. 4. 6-9; Taituha. 1, 6-9; Ng. Mahi. 20, 28.

Mo nga kai whakarongo kia homai i nga mea oranga ki a ratou kai whakaako me nga kai kauwhau.

Ruk. 10, 7; I. Kori. 9, 14; Kara. 6, 6. 7; I. Tim. 5, 17. 18; I. Tehar. 5, 12. 13; Hip. 13, 17.

2. Mo nga mana (kawanatanga).

Roma. 13, 1-4.

3. Mo nga kai ngohengohe (tutua)

Mat. 22, 21; Rom. 13, 5-7; I. Tim. 2, 1-3; Taituha 3, 1; I. Pita. 3, 13. 14. 17.

4. Mo nga Tahu.

I. Pita, 3. 7; Ep. 5, 25. 28. 33; Koro. 3, 19.

5. Mo nga Wahine.

I. Kori. 14, 34. 35; Ep. 5, 22; Koro. 3, 18.; I Pita. 3, 1-6; I. Tim. 2, 9. 12.

6. Mo nga Matua.

Ep. 6, 4; II Kori. 12, 14; Koro. 3, 21; I Tim. 5, 8.

7. Mo nga tamariki.

Ep. 6, 1-3; Koro 3, 20; Wkt. 19, 25.

8. Mo nga Pononga tane, pononga wahine me nga kai mahi.

Ep. 6, 5-8; Koro. 3, 22. 23.

9. Mo nga taitamariki.

I. Pita. 5, 5. 6; Kai K. 11, 9; Rewi. 19, 32.

10. Mo nga rangatira.

Ep. 6, 9.

11. Mo nga Pouaru.

I. Tim. 5, 5. 6; Wai. 10, 14. 68, 5.

12. Mo katoa, ara mo te hahi Karaitiana.

Ro. 13, 9; I. Tim. 2, 1.

Kia ako katoa

He wahi mo ratou

Ki te whare ka pai.

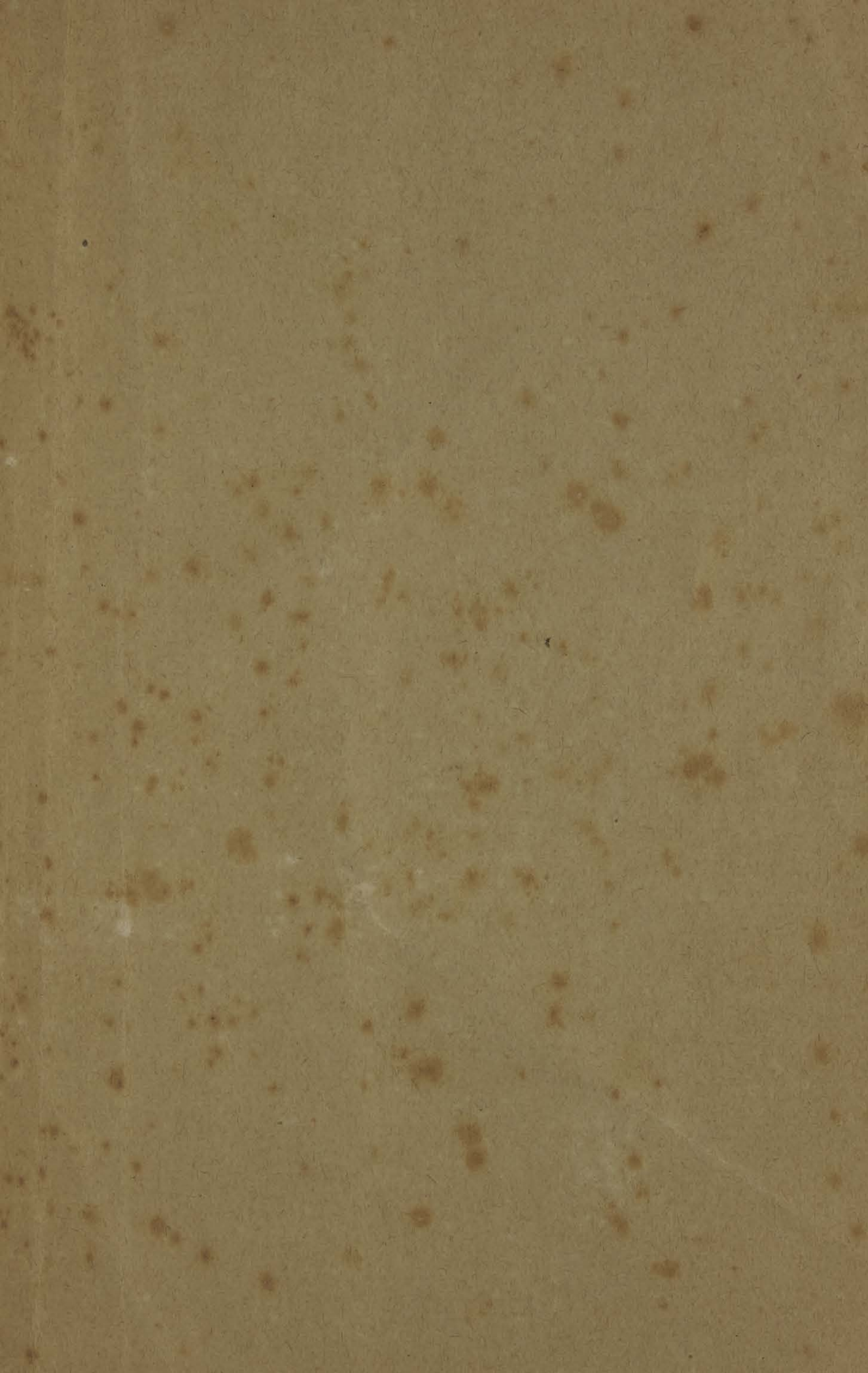
KO NGA PUKAPUKA O TE KARAIPIURE
ME O RATOU POTOTANGA.

I.—TE KAWENATA TAWHITO.

Kenehi	...	Ken.	Te Kai Kauwhau	
Ekoruhe	..	Eko.		Kai Ka.
Rewitikuha	...	Rewi.	Te waiata a Horomona	
Tauanga	...	Tau.		Wai. Ho.
Tiuteronomi		Tiut.	Ihaia	... Ih.
Hohua	...	Hohu.	Heremaia	... Her.
Whakariterite		Wkri.	Nga Tangi a Heremaia	
Rutu	...	R.		T. Her.
Hamuera I.	...	I. Ham.	Ehekiere	... Ehe.
Hamuera II.	II.	Ham.	Raniera	... Ran.
Nga Kingi I.	I.	Ki.	Hohea	... Hoh.
Nga Kingi II.	II.	Ki.	Hoere	... Hoe.
Nga Whakapapa I.			Amoho	... Am.
	I.	Wkpa.	Oparia	... Op.
Nga Whakapapa II.			Hona	... Hon.
	II.	Wkpa.	Mika	... Mik.
Etera	...	Et.	Nahumu	... Nah.
Nehemia	...	Neh.	Hapakuku	... Hap.
Ehetere	...	Eht.	Tepania	... Tep.
Hopa	...	Ho.	Hakai	... Hak.
Nga Waiata	...	Wai.	Hakaria	... Haka.
Nga Whakatauki		Wkt.	Maraki	... Mar.

II.—TE KAWENATA HOU.

Matiu	...	Mat.	Timoti	... Tim.
Maka	...	Mak.	Taituha	... Tai.
Ruka	...	Ru.	Pirimona	... Piri.
Hoani	...	Hoa.	Nga Hiperu	... Hip.
Nga Mahi Mahi	Ng.	M.	Hemi	... Hem.
Roma	...	Ro.	Pita I.	... I. Pi.
Koriniti I.	...	I. Kori.	Pita II.	... II. Pi.
Koriniti II.	...	II. Kori.	Hoani I.	... I. Hoa.
Karatia	...	Kar.	Hoani II.	... II. Hoa.
Epeha	...	Ep.	Hoani III.	... III. Hoa.
Piripai	...	Pir.	Hura	... Hu.
Teharonika	...	Tehar.	Whakakitenga	Wki.

RUK. 11, 28.

Koa tonu te Hunga a whakarongo ana ki te
kupu o te Atua a e mahi ana.